

Teaching Portfolio

Navn: Ole Næsbye Larsen

Stilling: Lektor

Uddannelse: Cand. scient. 1974 fra Københavns Universitet; ph.d. (licentiat, lic.scient.) 1980 fra Odense Universitet

Ansættelsessteder med undervisningsindsats:

- 1.Københavns Universitet 1970-1973: Instruktør
- 2.Odense Universitet 1973-1975: Instruktør/adjunktvikar
- 3.Odense Universitet 1980-1997: Lektor
- 4.Syddansk Universitet 1998-nu: Lektor/Instituttleder
- 5.Andet:

a. I en årrække (formentlig fra sent i 1980'erne til begyndelsen af 1990'erne) har jeg årligt undervist på Danske Ingeniørers Efteruddannelseskurser (DIEU) samt på enkeltkurser for sygeplejersker o.lign.

b. I nogle år (formentlig midt- til slutfirserne) har jeg undervist nogle timer på Odense Seminarium

1.Formel pædagogisk uddannelse

a.Tilhører de generationer, som ikke har modtaget formel pædagogisk uddannelse som indgang til en universitetsansættelse

b.Kort intensivt kursus om undervisningsværktøjer og -tilrettelæggelse på Odense Universitet ca. 1990

c.Kortere universitetspædagogiske kurser

i.CUU-kurset "Undervisningsevaluering og evaluering i øvrigt" oktober 2011

ii.CUU-kurset "Kursus i eksamensformer" september 2012

iii.CUU-kurset "Brug af Smartboard/Symposium" januar-marts 2013

2.Uddannelsesadministrative opgaver

a.Har i en 3-årig periode i slutningen af 1980'erne siddet i Studienævnet for undervisningen i de første to studieår (husker ikke længere navnet, men kan graves frem)

b.Har som institutbestyrer på Biologisk Institut, Odense Universitet i 1984 og senere som instituttleder på Biologisk Institut, Syddansk Universitet i perioden 1998-2010 været ansvarlig for undervisningsadministrationen på instituttet med deltagelse i de relevante udvalg og beslutningstagning om undervisningen

3.Erfaring med undervisning, vejledning og eksamen

a.Siden min første ansættelse som instruktør i zoologi og etologi på Københavns Universitet i 1970 har jeg med stigende grad af ansvar (fra 1980 fuldt ansvar) undervist på KU, OU og SDU i kursusfagene: adfærdsbiologi, adfærdsøkologi, akustisk kommunikation, bioakustik, etologi, ferskvandsbiologi, neurofysiologi, neurobiologi, perceptionspsykologi, populationsbiologi, zoologi (og formentlig en del flere fag, som jeg nu har glemt). Undervisningsformen har været forelæsninger, laboratorieøvelser, praktiske projekter og sommerkurser med stærkt eftertryk på de praktiske aspekter

b.Jeg har vejledt studerende på alle niveauer i form af mindre projekter (antal ukendt, men stort), bachelorprojekter (ca. 70), specialeprojekter (43) og ph.d.-projekter (6)

c.Jeg har årligt siden 1980 afholdt først og fremmest skriftlige eksamener (og kun sjældent mundtlige eksamener) i alle de kursusfag, hvori jeg har undervist. Desuden har jeg kommenteret, rettet og sluttelig godkendt hundredvis af laboratorieøvelsesrapporter og teoretiske opgaver

d.Jeg har siden 1980 været medlem af det landsdækkende censorkorps og årligt haft en række opgaver ved Københavns Universitet og Aarhus Universitet, hvor jeg har været censor ved mundtlige og skriftlige kursuseksamener, ved mundtlige og skriftlige bacheloreksamener, ved mundtlige og skriftlige specialeksamener, ved mundtlige og skriftlige midtvejseksamener samt endelig ved ph.d.-eksamener.

4.Metoder, materialer og redskaber

a.Forelæsninger. Jeg har altid gjort meget ud af i mine forelæsninger at skabe overblik og at give den studerende indtryk af, hvad der er de væsentligste pointer i lærebog eller anden referencetekst. Derfor bruger jeg lang tid på udarbejdelse af forelæsninger og ændrer hvert år hver forelæsning med nyt materiale og nye illustrationer. I de senere år er det blevet muligt at illustrere væsentlige pointer ved filmklip fra eksempel YouTube, hvor der nu findes flere og flere seriøse indslag, eller ved at hente offentligt tilgængelige animationer fra især amerikanske universiteters undervisningsressourcer. Desuden bruger jeg i høj grad det ekstra elektroniske materiale, som især de amerikanske lærebøger stiller til rådighed for underviseren; men den store udfordring er så at omsætte materialet til danske forhold samt at sikre, at de studerende tilegner sig dansk fagsprog og ikke forfalder til det engelsk-danske blandingsprog, som ofte optræder i andre sammenhænge. Gennem Blackboard giver jeg de studerende mulighed for at kunne kommentere direkte i forelæsningsmaterialet, idet jeg lægger min PowerPointpræsentation gemt som pdf-fil på nettet umiddelbart før forelæsningen og lader filen forblive tilgængelig for holdet indtil eksamensdatoen, hvorefter den lukkes

b.e-tests. Gennem de seneste to år har jeg brugt e-tests i zoologiundervisningen, hvis mål bl.a. er tilegnelse af en høj grad af paratviden. Til dette er e-tests glimrende. Jeg udformer dem som multiple-choice-opgaver med typisk 5 forskellige svarmuligheder, der lærer de studerende at læse spørgsmål omhyggeligt, som kommer vidt omkring i pensum og derved tvinger de studerende til i kurset løbende at gennemlæse pensum – og ikke først to uger før eksamen – og som sluttelig giver automatisk direkte feedback med et "Korrekt!", hvis svaret er rigtigt, og et "Læs side XX", hvis svaret er forkert. Testen er tilgængelig på Blackboard i et kortere tidsrum, typisk i en uge, hvorefter det lukkes og først igen gøres tilgængeligt en uge før den skriftlige eksamen, hvor alle testene er gennemført og godkendt. Dette redskab kan med udbytte udbredes til mange andre kurser, men tager MEGET lang tid at forberede

c. Studenterfrelæggelser. I nogle fag kan det være en pædagogisk fordel at lade en del af undervisningen foregå ved, at de studerende fremlægger en artikel eller et kapitel, som de har læst, har udtaget de relevante pointer af og har gjort sig overvejelser om videreformidlingen af. Dette kan dog ikke stå alene, men må ledsages af en klassediskussion, hvor igennem de studerende får afklaret deres begreber og lærer at anvende fagets termer i diskussionen.

Studenterfrelæggelser bør dog aldrig stå alene, da de ofte er af ringe pædagogisk kvalitet og rummer misforståelser – hvad der så til gengæld viser læreren, hvor der skal sættes ind med yderligere læring

d. Praktiske øvelser i laboratorium og i felten. Det er min faste overbevisning, at det ikke er muligt at indlære biologiske fag på en meningsfuld måde uden et væsentligt element af praktiske øvelser, hvor igennem emnet indlæres med alle sanser og ikke kun syn og hørelse, samt hvor den studerende indgives en grundlæggende forståelse dels for organismernes biologiske variation og dels for de målemetoder (opstillinger og grundlæggende design), som skal anvendes for at nå en given erkendelse. Derfor tilstræber jeg, at al min undervisning indeholder et væsentligt element af praktiske skemalagte øvelser

e. Praktiske projekter. I forlængelse af punkt d. finder jeg det af allerstørste betydning, at de studerende får lov at udføre praktiske projekter under individuel vejledning. Derfor har jeg altid bestræbt mig på i første omgang at forsøge at opfylde de studerendes egne projektønsker og derved ofte vove mig ud i dele af biologien, hvor jeg ikke selv var specialist, men så fandt kolleger ved andre institutioner eller universiteter, som kunne være medvejledere. Jeg har kun i ringe grad forsøgt at "sælge" de studerende mine egne projekter, så at de kunne virke dér som billig arbejdskraft. Jeg må dog erkende, at dette ud fra et forskningsproduktivitetssynspunkt har været en fejlslagen politik, da kun forskningsoutput og ikke undervisning belønnes i vort system. Selvom det er for sent, vil jeg derfor i lighed med mine kolleger i højere grad fremover udnytte de studerendes arbejdskraft til egne projekter

f. Eksamination. Når jeg har haft muligheden derfor, har jeg altid bestræbt mig på at vælge eksamensformer, som var relevante for det givne fag. Desværre har den 4-timers skriftlige prøve været den foretrukne eksamensform ved Det Naturvidenskabelige Fakultet på SDU, mens jeg som censor ved Københavns og Aarhus Universiteter har set, hvilke store fordele for indlæring og evaluering en kombination af rapporter og mundtlig eksamination kan have. Jeg stiller altid skriftlige opgaver, der dækker de væsentlige dele af pensum – ikke bisætningsdetaljer, og har inden hver eksamen altid en grundig dialog med censor om opgaveformuleringen, hvad der både afklarer og letter rettelse af besvarelsene samt af den endelige karakterfastsættelse. For mig er den vigtigste afgørelse, om den studerende gennem sin besvarelse viser en tilstrækkelig forståelse for faget til at bestå. Dette er i de seneste 10-20 år blevet gradvist vanskeligere ved skriftlige eksamener i takt med, at de færreste studerende behersker dansk skriftsprog og ofte besvarer opgaver i enkeltords telegramstil. Ved en mundtlig eksamen derimod kan man gennem dialogen hurtigt få et præcist overblik over den studerendes kunnen. Når en besvarelse er bedømt bestået, forsøger jeg at ramme den rigtige karakter, men under altid opad, hvis bedømmelsen ligger mellem to karakterer, hvor den nye characterskala ikke har gjort livet lettere for eksaminator og censor

5. Uddannelsesudvikling og universitetspædagogisk (følge)forskning, herunder pædagogiske priser

- a. Jeg er meget åben overfor nye pædagogiske tiltag og gennemfører dem gerne i min undervisning. Eksempelvis gik indførelsen af tre-fase-undervisningsmodellen gnidningsfrit og må siges at have øget kvaliteten af zoologiundervisningen
- b. Jeg har aldrig modtaget nogen form for anderkendelse for min pædagogiske indsats

6. Refleksion over egen pædagogisk praksis og fremtidig udvikling, herunder undervisningsevalueringer

- a. Jeg har altid fået gode undervisningsevalueringer (mest 4 og 5 på skalaen 1-5, hvor 5 er bedst). Undtagelsen med en dårlig evaluering var i adfærdsfaget for psykologer i 2012, hvad der dog i nogen grad må tillægges den kaotiske afvikling af kurset på grund af den kursusansvarliges manglende tilrettelæggelse
- b. Det er nok for sent at ændre væsentligt på min pædagogiske praksis; men det er helt klart, at den øgede fokus på undervisningskvalitet i de senere år har gjort en stor forskel med det resultat, at jeg i højere grad i dag tænker over læringsmål, indlæringsmetoder og kontrol af de studerendes udbytte, end jeg tidligere har gjort, når jeg tilrettelægger og udfører min undervisning